

Jiří Janota
ředitel Vojenských lesů
a statků ČR, s.p.

Vážení čtenáři,

Vojenské lesy a statky ČR, s.p. (VLS), jsou státním podnikem s více než osmdesátiletou tradicí. Tato účelová organizace, založená Ministerstvem obrany, hospodaří převážně ve vojenských újezdech Armády ČR, tedy zhruba na 126 000 ha lesní půdy v majetku státu. To představuje přibližně pět procent veškeré lesní půdy v České republice. Na hospodaření v lesích se podílí šest divizí VLS a jejich lesní správy a Správa lesních školek. Na rozdíl od jiných lesnických organizací VLS hospodaří i na více než 6 000 ha zemědělské půdy, dále provozuje myslivost a rybářství.

Je již všeobecně známo, že vojenské újezdy patří z přírodovědeckých a ochrannářských hledisek mezi nejzachovalejší území v České republice. To v posledních dvaceti letech opakovaně potvrdilo zdokumentování jejich území včetně plošného mapování biotopů, na němž se aktivně podílel i náš podnik. Cenná příroda se uchovála především díky nepřístupnosti území a specifickému režimu vojenských výcvikových prostorů. Dokonce i plošně poměrně malé, ale o to intenzivněji využívané plochy střelnic a dopadových ploch se staly útočištěm řady rostlinných a živočišných druhů, které zde přežily právě díky opakovaným disturbancím. To se projevilo i zařazením některých území do soustavy chráněných území Natura 2000 – bylo zde vyhlášeno 9 ptačích oblastí o přibližné výměře 55 tisíc ha a 40 evropsky významných lokalit o výměře cca 65 tisíc ha.

Ve vojenském újezdu Libavá se v roce 2006 konala konference o stavu přírody a krajiny vojenských prostorů v ČR, která vyústila i v další spolupráci našeho podniku s Agenturou ochrany přírody a krajiny ČR (AOPK ČR). Pro jednotlivé divize VLS byly sestaveny společné pracovní skupiny, zabývající se zejména péčí o vybrané lokality a vyhodnocováním jejich stavu a vývoje a přípravou návrhů dalších ochrannářských opatření. Tento způsob spolupráce se osvědčil i ve zmíněných evropsky významných lokalitách, které jsou většinou zajištěny formou smluvní ochrany mezi VLS a státem, reprezentovaným újezdními úřady.

Velkým tématem jsou pochopitelně lesy a jejich nejzachovalejší části, které se blíží svým charakterem lesům přirozeným. Mapování a evidence těchto tzv. pralesů proběhla rovněž ve spolupráci obou organizací. Zároveň se projednává rozšíření chráněné krajinné oblasti (CHKO) Kokořínsko o tzv. Máchův kraj, jehož významnou součástí je území, kde tato divize hospodaří.

Dalším příkladem spolupráce je příprava návrhu CHKO Brdy, o kterém rozhodla v roce 2012 vláda ČR v souvislosti s plánovaným opuštěním vojenského újezdu armády. Předpokládáme, že tato spolupráce vyústí v kvalitní návrh zonace a plánu péče připravované CHKO, kde asi dvě třetiny území obhospodařuje divize Hořovice. Jsem rád, že Vojenské lesy a statky mohou být přímo u přípravy a vzniku nové CHKO a mohou se tak uplatnit znalosti našich pracovníků o území včetně zkušeností s hospodařením. Podobně jako v jiných již opuštěných vojenských újezdech bude i v Brdech dále hospodařit náš podnik. Zajímá nás proto zejména způsob hospodaření v lesích a jeho ekonomika a plánované využívání tohoto území veřejností. V této souvislosti spolupracujeme s AOPK ČR na přípravě projektu z evropského programu LIFE+, který může přinést finanční podporu pro další zlepšování kvality přírodního prostředí v Brdech a jeho prezentaci návštěvníkům.

Věřím, že solidní spolupráce mezi VLS a AOPK ČR bude i nadále pokračovat, protože naším společným zájmem je udržet kvalitu životního prostředí v územích, která náš podnik obhospodařuje. Po případné optimalizaci vojenských újezdů nás čeká další obtížný úkol – udržet současný stav přírody i po odchodu cvičících vojsk.